

ŪKIO MINISTERIJA

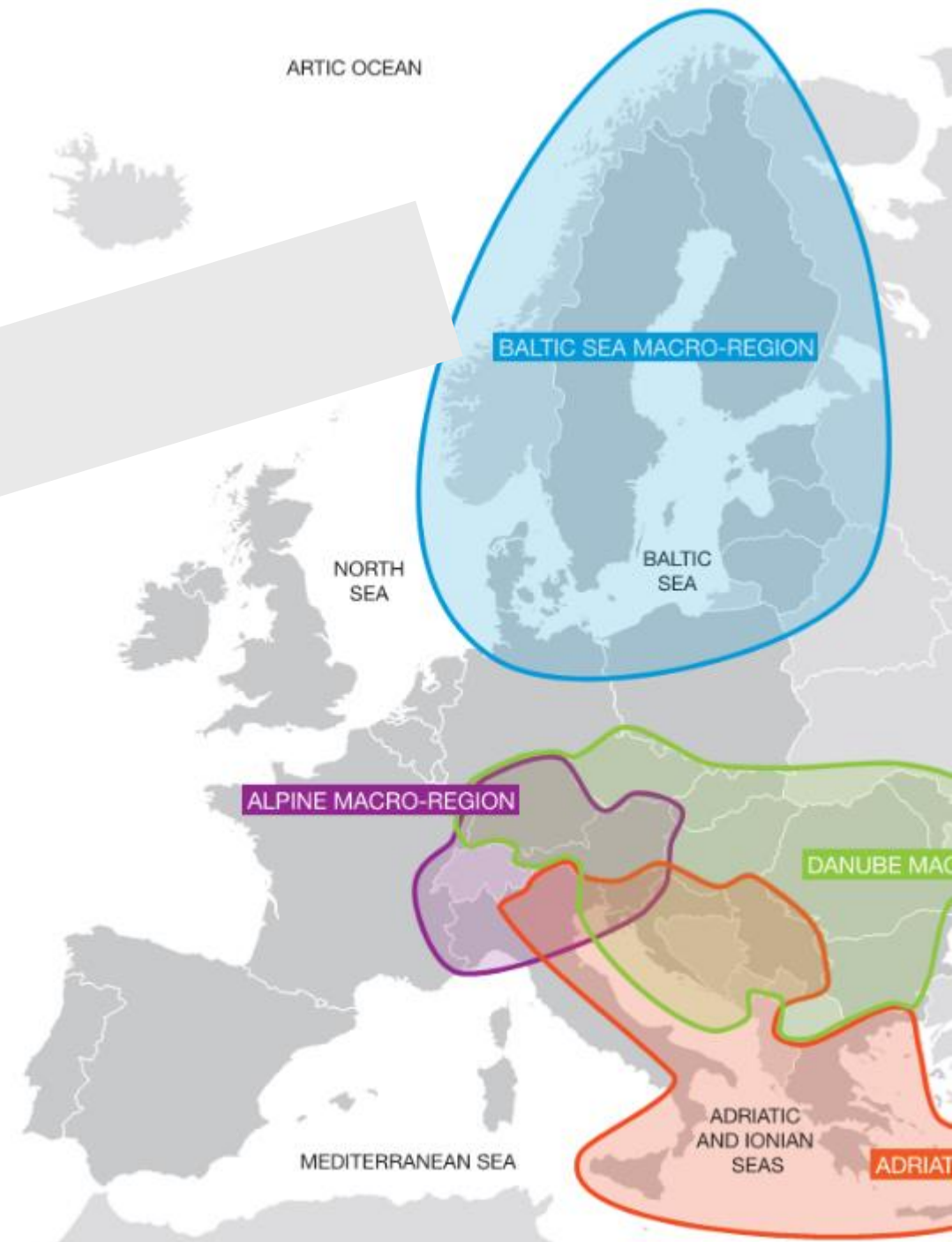
VERSLAS > INOVACIJOS > ATEITIS

KAIMYNYSTĖ: BENDRI IŠŠŪKIAI IR POTENCIALAS PUOSELĖJANT TARPTAUTINIUS KLASTERIUS

BALTIJOS JŪROS REGIONAS PASIŽYMI

- 85 mln gyventojų
- ~ 17% ES populiacijos
- ~400 mlrd EUR bendras BVP
- Vienas geriausiai integruotų ir stipriausių regionų ES, tačiau vis dar nepakankamai žinomas globalaus lygio investuotojams.

Regiono potencialas

1. Geras rinkos dydis

2. Keliomis kalbomis kalbanti, kvalifikuota ir konkurencingo užmokesčio darbo jėga

3. Inovacijų diegimo kompetencijos

4. Gausūs gamtiniai ištekliai

5. Stabili, palanki investicijoms politinė aplinka

PAGRINDINĖS PROBLEMOS, KURIAS GALIMA SPREŠTI APJUNGUS JĖGAS BALTIJOS JŪROS REGIONE:

1. Išsaugoti jūrą: užtikrinti ekologiškai tvarią aplinką

2. Sujungti regioną: skatinti jo prieinamumą ir patrauklumą

3. Užtikrinti saugą ir saugumą

4. Didinti gerovę: didinti regiono klestėjimą ir konkurencingumą

Perspektyvios bendradarbiavimo sritys

Nauda verslui:

- didesnė verslo/mokslo partnerių įvairovė, geresnė terpė inovacijoms
- prieiga prie didesnės rinkos
- didesnis resursų kiekis ir įvairovė, plėtojant bendrus projektus - sukurti pasaulyje konkurencingi produktai ir paslaugos

2014-2020 m. 238 mln EUR

Finansavimo prioritetai:

- Inovacijos
- **Gamtinių išteklių vadyba**
- **Žalioji transportas**

Perspektyvios sritys:

- Bioekonomika
- Kultūra
- Švietimas
- Energetika
- Pavoingos medžiagos
- Sveikata
- Sauga
- Saugumas
- Susisiekimai
- Laivyba
- Turizmas
- Švari jūra

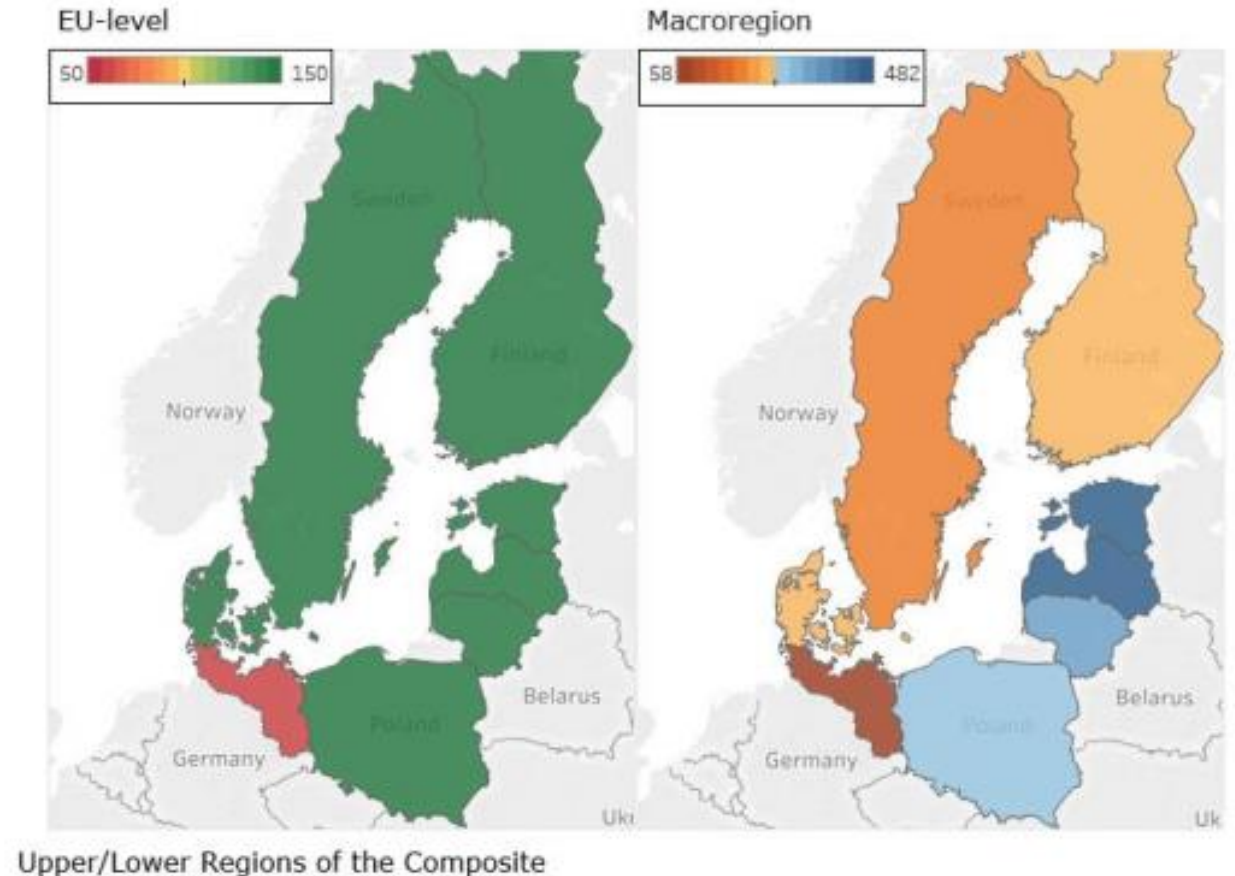
Bendradarbiavimo apimtys

Prekybos integracija

- Integracija viršija ES vidurkj
- Vokietija – pagrindinė prekybos partnerė
- Ypač aktyvūs ryšiai grupėse tarp Skandinavijos šalių, Baltijos šalių
- Lietuva daugiausiai prekybos ir investicijų santykių turi su Latvija, Vokietija, Lenkija ir Estija

2.4.2 Trade Integration

Figure 2-5: Trade Integration by country in 2015, on an EU-wide (left) and Macro-regional (right) comparison. The bottom figure shows the Upper/Lower Regions, including their components

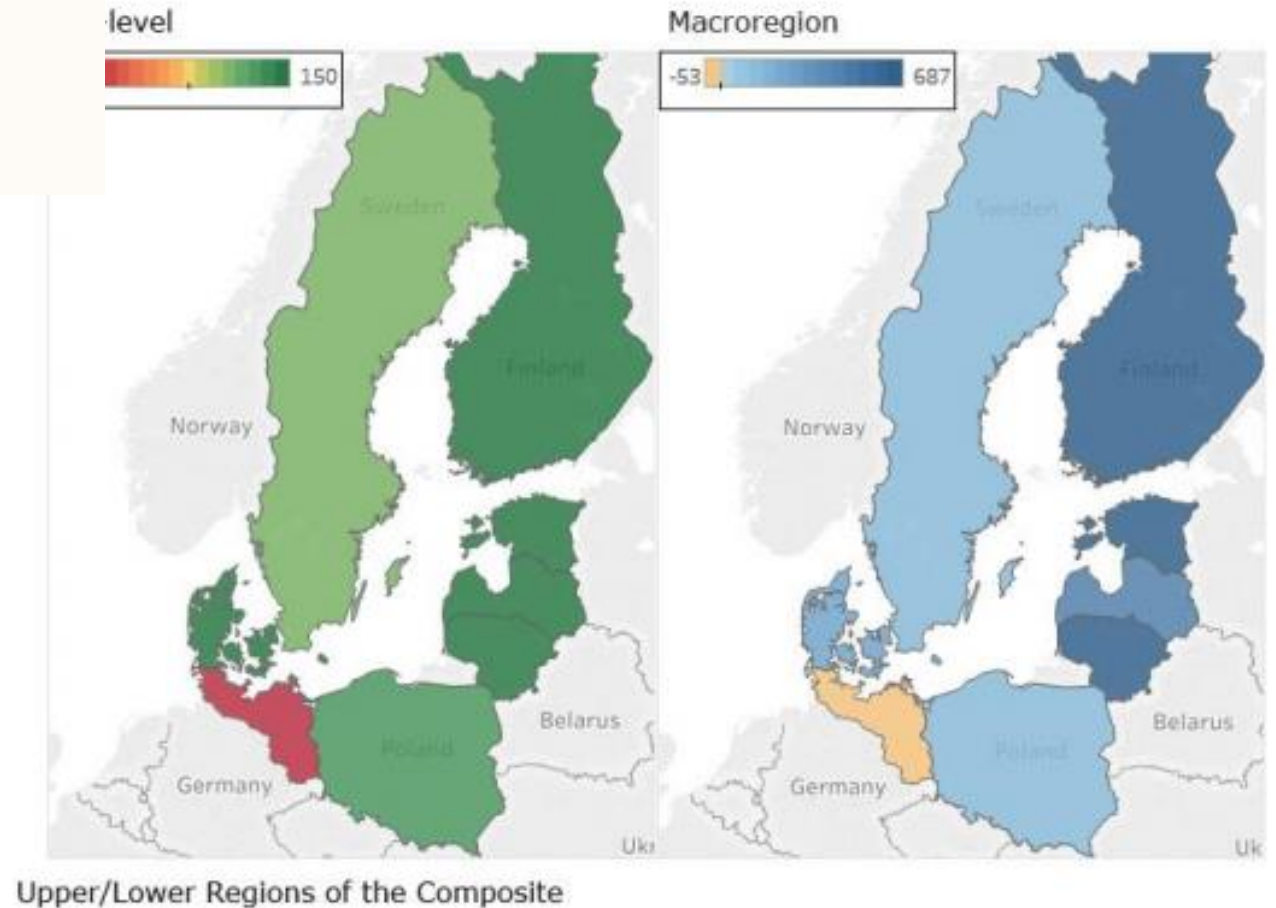
Bendradarbiavimo apimtys

Kapitalo ir investicijų integracija

- Integracija viršija ES vidurkį
- Daugiausiai ryšių su regiono partneriais turi Estija, Suomija ir Lietuva

2.4.3 Capital Integration

Figure 2-6: Capital Integration by country in 2012, on an EU-wide (left) and Macro-regional (right) comparison. The bottom figure shows the Upper/Lower Regions, including their components

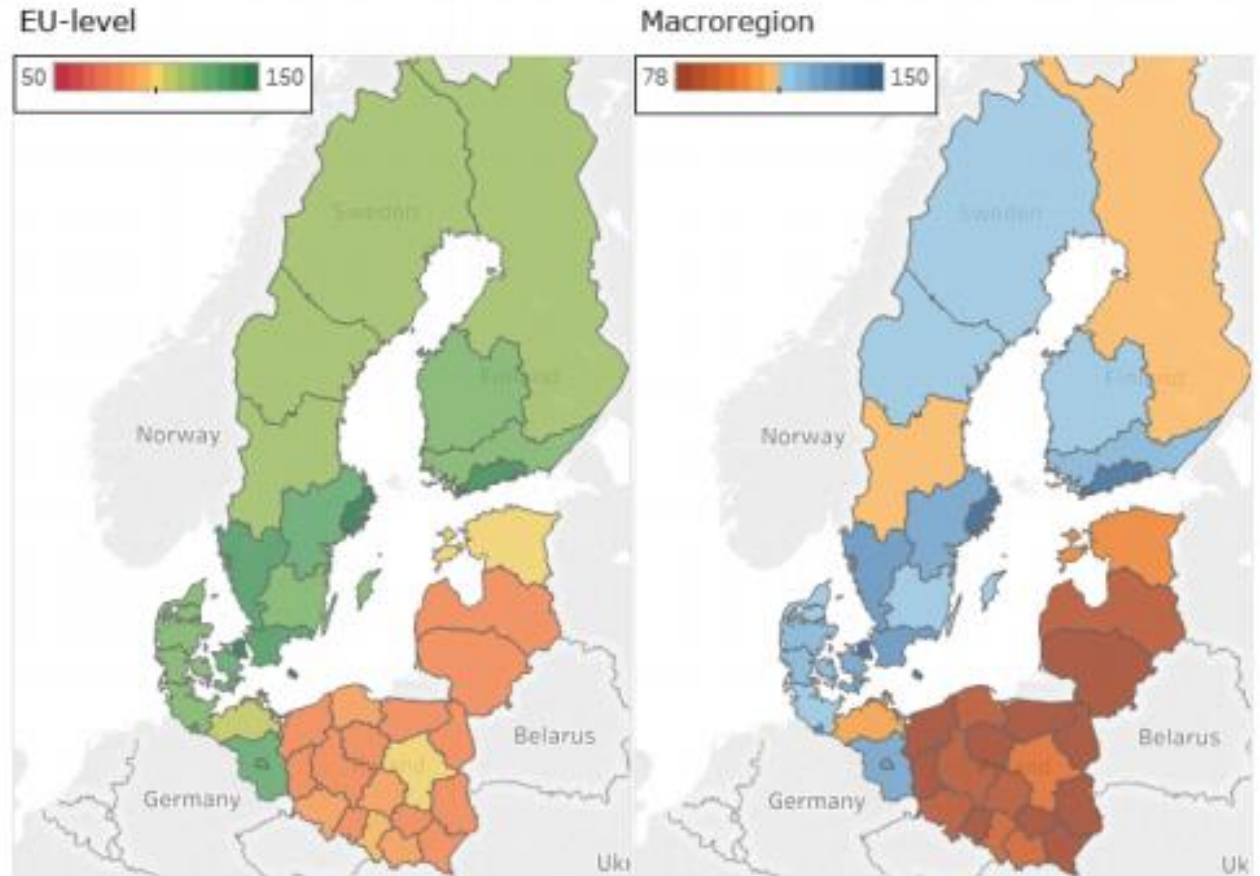
Konkurencingumas - regiono ir regione

- Konkurencingumas regione – skirtingų šalių konkurencingumas stipriai skiriasi
- Konkurencingiausias: Švedija, Danija, Suomija ir Vokietija
- Nors situacija 2013-2016 gerėjo, tačiau Lietuva, Latvija ir Lenkija išlieka tik vidutiniškai konkurencingos

2.5.1 Overall Competitiveness

EU Regional Competitiveness Index (RCI)

Figure 2-11: Regional Competitiveness by NUTS-2 in 2016, on an EU-wide (left) and Macro-regional (right) comparison. The bottom figure shows the Upper/Lower Regions, including their components

Didžiausias BJR potencialas ... silpniausioje grandyje!

- Bendrai BJR funkcionuoja vidutiniškai geriau nei kiti makro regionai ES
- Regiono narės turi veikiau nedidelę ekonominę galią globaliu mastu ir gauna naudos iš bendradarbiavimo, ypač inovacijų srityje
- Lietuva, Latvija ir Lenkija gerokai atsilieka nuo kitų regiono partnerių įvairiose ekonomikos ir inovacijų srityse. Jos – didžiausias BJR konkurencingumo plėtros šaltinis.

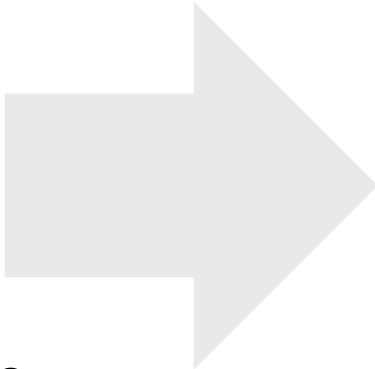
KONKURENCINGUMO KŪRIMAS PASITELKIANČIUS KLASTERIUS ES

- Daugiau nei pusėje ES šalių į klasterius susiburia **30-60%** įmonių
- Europoje veikia ~**3000** stiprių klasterių, juose dirba **54 mln** specialistų
- Klasteriams priklausančių įmonių darbuotojai gauna bent **3 %** didesnius atlyginimus
- Įmonės, priklausiusios klasteriui lengviau prisitaikė ir net buvo pelningos 2008 m. krizės laikotarpiu
- Klasteriai ES generuoja ~**87%** visų išduodamų patentų (2014 m.)

Klasterių nauda ir vaidmuo Baltijos jūros regiono ateityje

Klasterių nauda verslui:

- Veiklos sinergija
- Bendro tiekimo galimybės
- Lengviau ir pigiau gauti specializuotą informaciją
- Lengviau išeiti į kitas rinkas
- Galimybė vykdyti didelius užsakymus, dalyvauti pirkimo konkursuose
- Geresnės sąlygos inovacijoms
- Didesnė derybinė galia

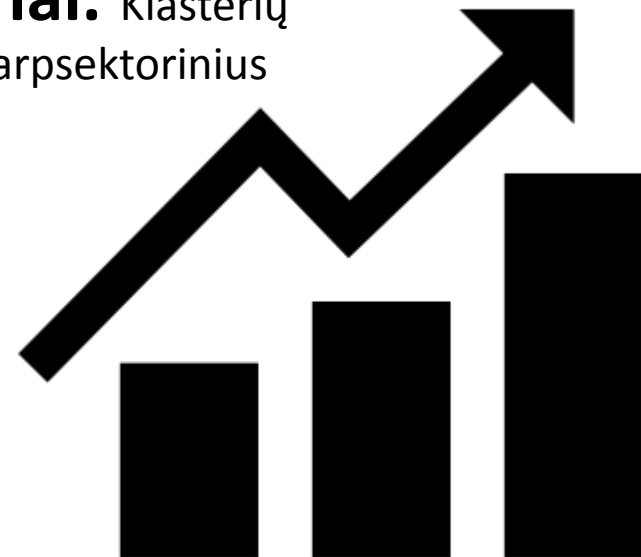

Numatomas vaidmuo klasteriams:

1. MVĮ inovacinio potencialo ir tarptautiškumo skatinimo forma
2. Klasteriai - tarptautinių inovacijų projektų iniciatoriai, sprendžiantys globalias regiono problemas ir prisidedantys prie Sumanios specializacijos strategijų įgyvendinimo

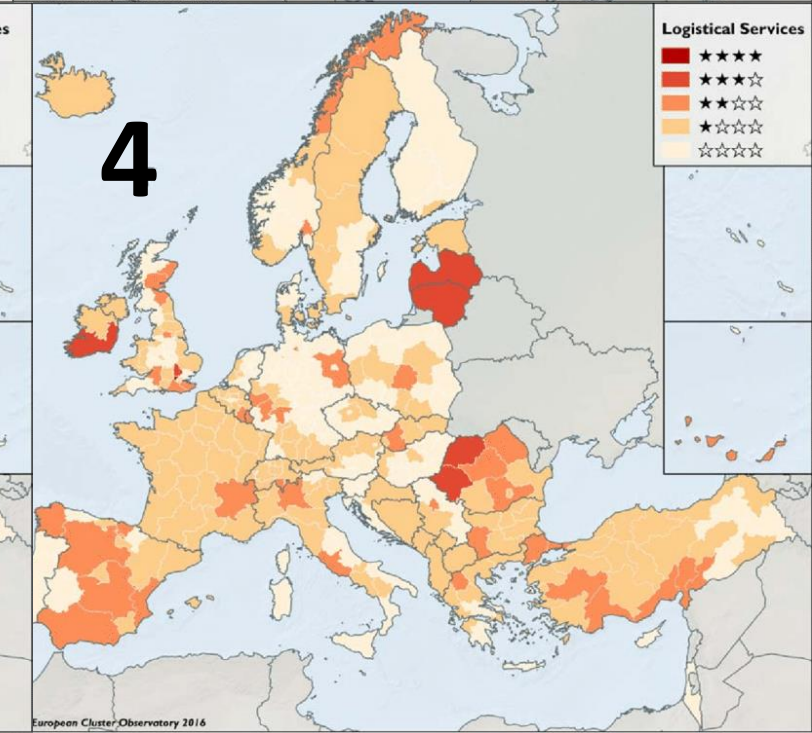
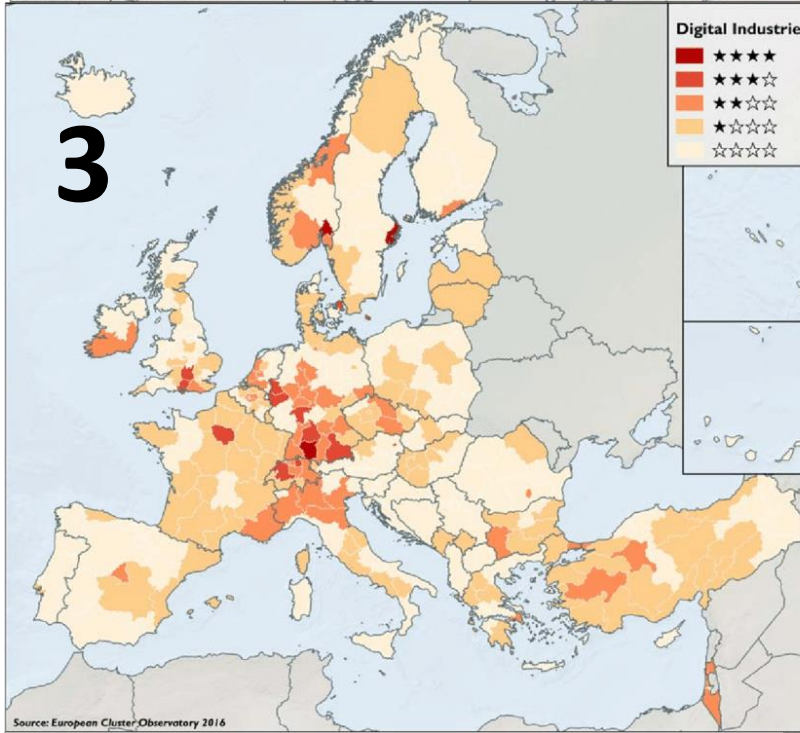
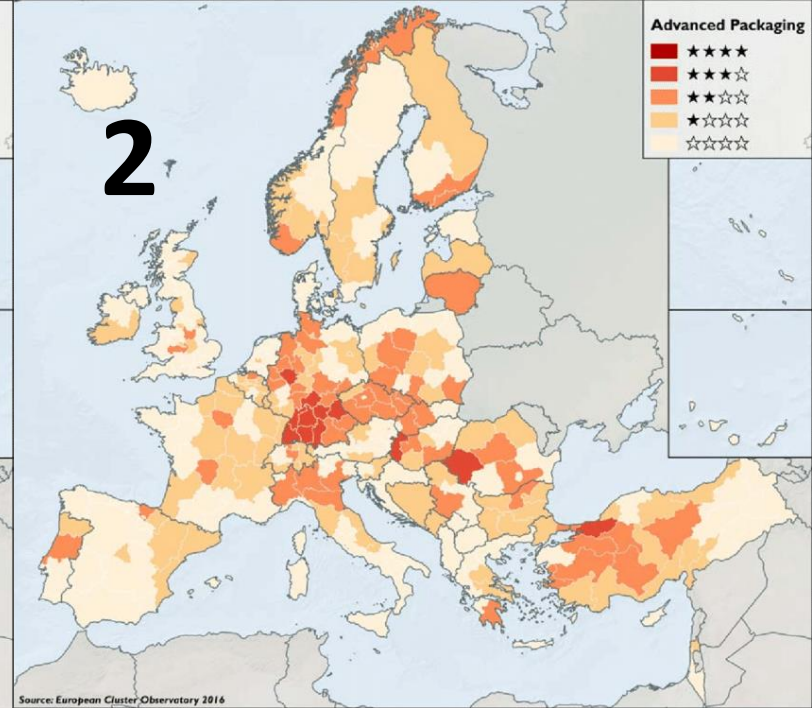
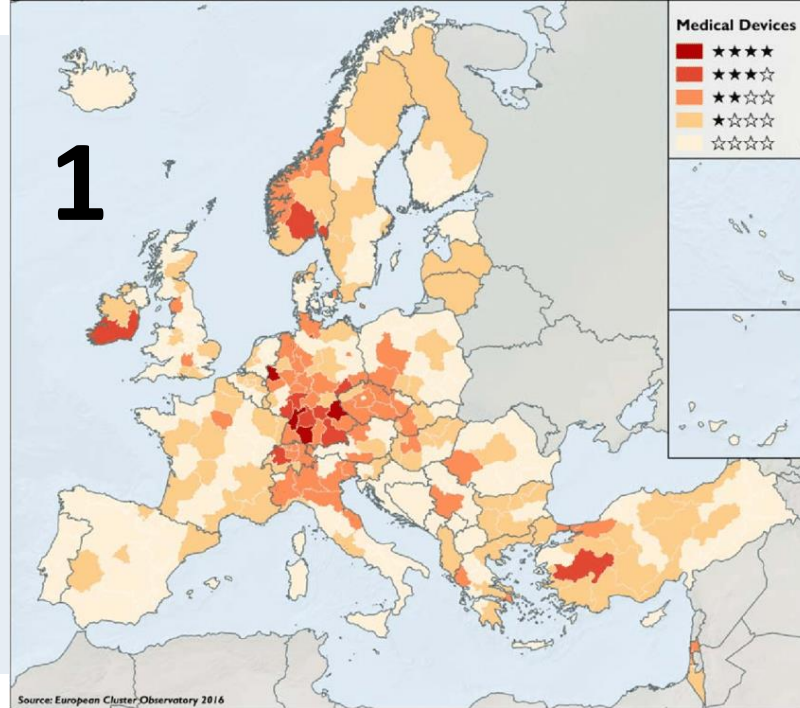
Klasterizacijos vystymosi tendencijos

- **Regioniniai klasteriai.** Nuo gryno nacionalinio/miesto lygmens klasterizacijos skatinimo link klasteriais paremtos regiono plėtros politikos, išnaudojant regiono turimas kompetencijas
- **Stambūs klasteriai.** ES didėja klasteriams priklausiančių įmonių skaičius: pusė jų turi vidutiniškai 70 narių. Kritinei masei įgauti vienos šalies įmonių gali būti per mažai!
- **Brandūs klasteriai.** Dėmesys nuo klasterių kūrimo perėjo prie brandžių klasterių puoselėjimo ir klasterių, veikiančių naujose (emerging) pramonės šakose, Sumanios specializacijos prioritetinėse kryptyse.
- **Tarpsektoriniai klasteriai.** Klasterių vertės grandinių plėtra, skatinant tarpsektorinius klasterio ryšius.

Sukaupotos klasterių kompetencijos regione šiose naujai atsirandančiose pramonės šakose (emerging):

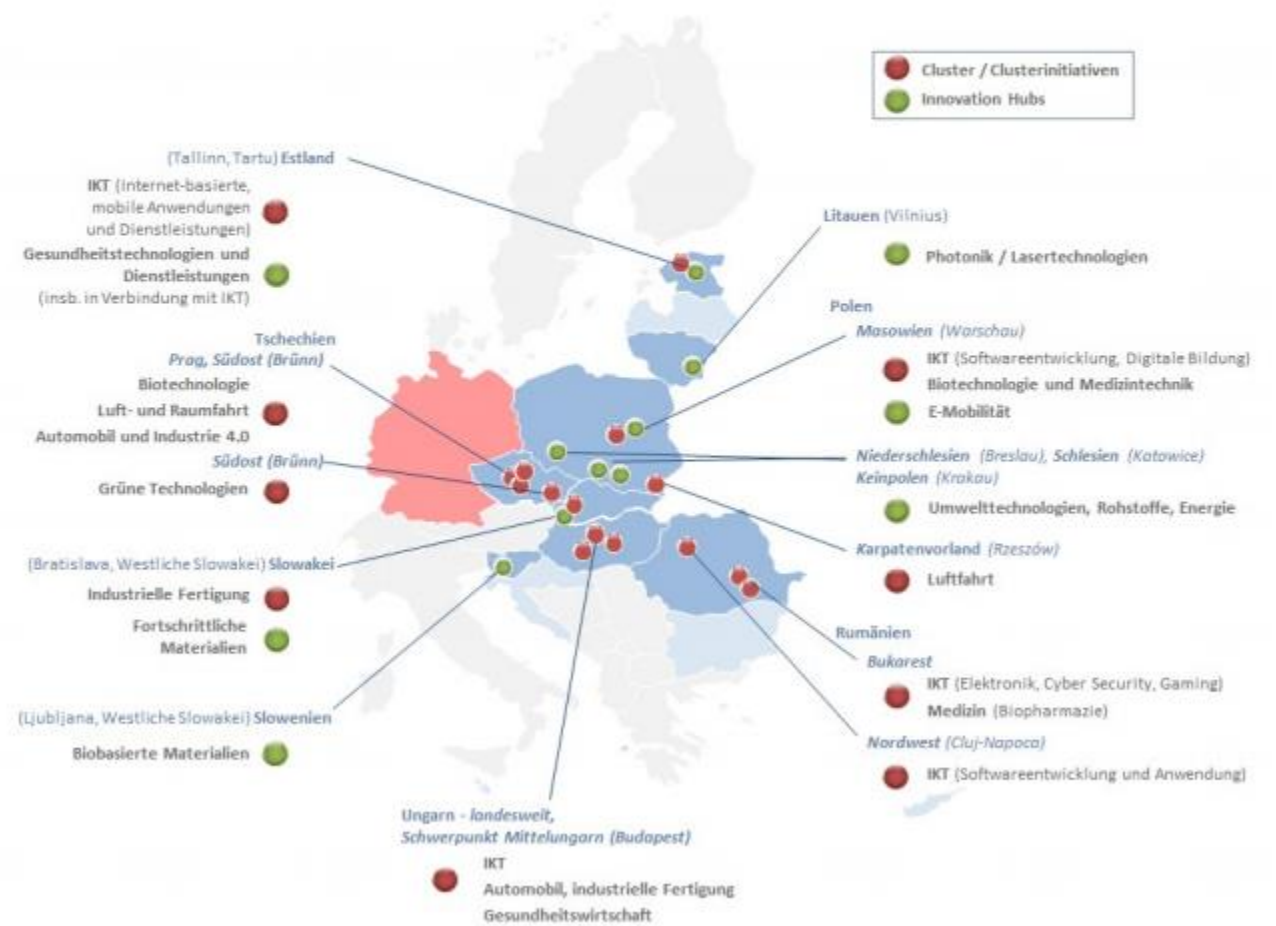
- Medicinos įranga (1 pav)
- Pažangaus pakavimo (2 pav)
- IT, skaitmeninės technologijos (3 pav)
- Pažangios logistikos (4 pav)

Vokiečių atlikta klasterių potencialo studija atskleidė, kad:

- Estija – IKT ir sveikatos technologijų inovacijų centras
- Lenkija – turi sukaupusi kompetencijų IKT, biomedicinos, oro transporto industrijos, energetikos srityse
- Lietuva – fotoelektros ir lazerinių inžinerinių technologijų inovacijų centras

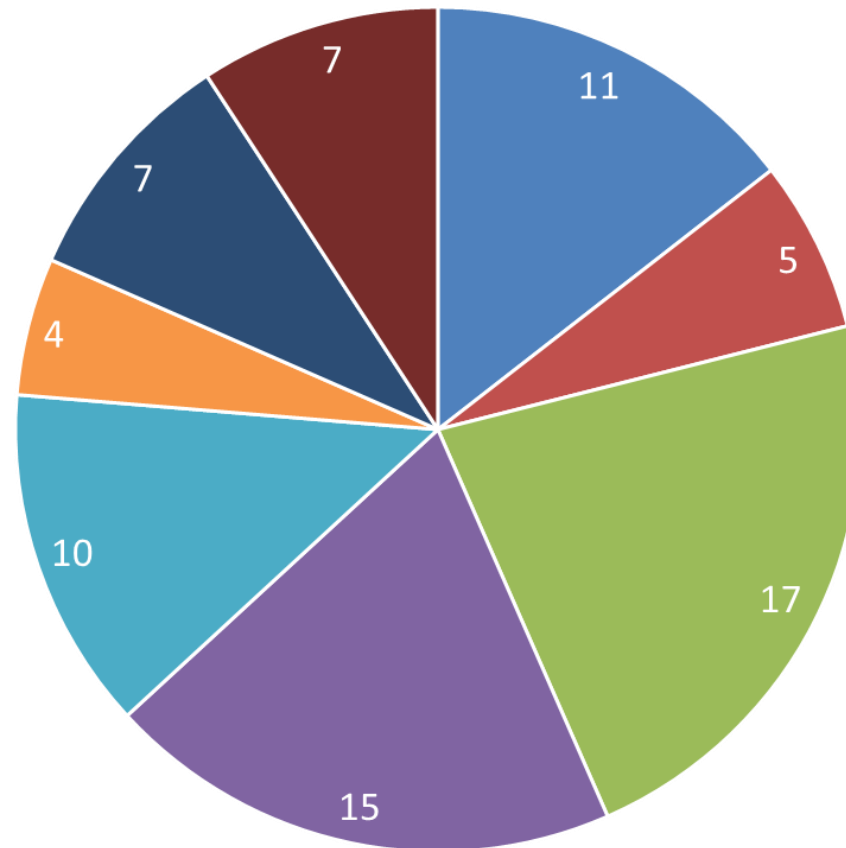

*Šaltinis „EU13 Potenzialanalyse Studie 2017”

Lietuvos klasterių žemėlapis faktai

Lietuvos klasterių veiklos sritys

- Apie **60** klasterių
- 3 klasteriai yra pelnę ESCA bronzines Meistriškumo žymas (planuojama dar 7)
- Didžiausia koncentracija: Vilnius, Kaunas
- **77%** klasterių narių yra: MVĮ, mikro įmonės ir asociacijos

- Energetika ir statyba (11)
- Agroinovacijos ir maisto technologijos (5)
- Informacijos ir ryšių technologijos (17)
- Gamyba ir inžinerija (15)
- Kūrybinės industrijos (10)
- Transportas (4)
- Sveikata (7)
- Turizmas (7)

Lietuvos klasterių tendencijos

- 1.** Daugėja tarpsektorinių – ypač susijusių su IT taikymu įvairiose srityse
- 2.** Daugėja besijungiančių į tarptautines vertės grandines
- 3.** Nors 87,5% klasterių yra inovatyvaus vystymosi etape, daugėja brandžių klasterių
- 4.** Gerėja klasterių MTEPI infrastruktūra, kuriamos naujos laboratorijos

**PLAUKIT Į TARPTAUTINIUS VANDENIS. PRODUKTYVIŲ SUSITIKIMŲ ŠIAŲ
POPIETĘ IR NAŠIŲ BENDRŲ PROJEKTŲ.**

